

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ 304/2016
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Στ' Τμήμα)**

Συνεδρίαση της 30^{ης} Νοεμβρίου 2016

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης – Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη:

Ιωάννης Διονυσόπουλος, Παρασκευάς Βαρελάς, Θεόδωρος Ψυχογιός, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Βασιλική Τύρου, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Γεώργιος Ανδρέου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια:

Θωμαΐς Κουρτέση, Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθμό πρωτ.: 424/5098/15.1.2016 του Τμήματος Φυτοπροστασίας και Βιοκτόνων Προϊόντων της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, υπογεγραμμένο από το Γενικό Γραμματέα.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται, εάν παραδεκτά προσβάλλεται με ένσταση του άρθρου 49^α του ν. 4036/2012 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία εκδόθηκε επί αίτησης θεραπείας κατ' απόφασης επιβολής κύρωσης (προστίμου) του ιδίου ως άνω Υπουργού, κατά το χρόνο έκδοσης της οποίας δεν προβλεπόταν η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής (ένσταση).

Για το πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Στ' Τμήμα) γνωμοδότησε, ομόφωνα, ως εξής:

ΙΣΤΟΡΙΚΟ.

Από το έγγραφο με αριθμό πρωτ.: 424/5098/15.1.2016 της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής, το οποίο συμπληρώθηκε με το έγγραφο με αριθμό πρωτ.: 14171/161408/19.12.2014 της ίδιας Υπηρεσίας, προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Με την απόφαση με αριθμό 1522/16868/8.2.2013 του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Υπ.Α.Α.Τ.) και με την απόφαση με αριθμό 11844/137020/11.11.2013 του Αναπληρωτή Υπ.Α.Α.Τ., νομίμως υπογεγραμμένη από τον Γενικό Γραμματέα, επιβλήθηκαν σε βάρος της εταιρείας Φ* διοικητικές κυρώσεις (πρόστιμα), ύψους 10.000 ευρώ και 20.000 ευρώ αντίστοιχα, βάσει των διατάξεων των άρθρων 9 και 49 του ν. 4036/2012 (Φ.Ε.Κ. Α' 8), όπως ίσχυαν κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα. Οι ανωτέρω αποφάσεις επιδόθηκαν προς την εταιρεία την 27^η.3.2013 και 26^η.11.2013, αντίστοιχα.

2. Η ανωτέρω εταιρεία υπέβαλε κατά των προαναφερθεισών αποφάσεων τις από 18.4.2013 (αριθ. πρωτ.:1793/30.4.2013) και από 9.1.2014 (αριθ. πρωτ.: 885/11457/28.1.2014), αντίστοιχα, αιτήσεις θεραπείας του άρθρου 24 του ν. 2690/1999 (Α' 45). Επί των εν λόγω αιτήσεων εκδόθηκαν οι αποφάσεις με αριθμούς πρωτ.: 6714/70671/29.5.2014 και 6706/70650/29.5.2014 του Αναπληρωτή Υπ.Α.Α.Τ., αντίστοιχα, οι οποίες επιδόθηκαν στην εταιρεία την 18^η.6.2014. Ειδικότερα, με την απόφαση με αριθμό 6714/70671/29.5.2014 μεταρρυθμίστηκε η πρώτη εκ των προαναφερθεισών αρχική απόφαση, με αποτέλεσμα το επιβληθέν πρόστιμο να μειωθεί στο ποσό των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, ενώ με την απόφαση με αριθμό 6706/70650/29.5.2014 μεταρρυθμίστηκε και η δεύτερη απόφαση, με αποτέλεσμα το επιβληθέν πρόστιμο να μειωθεί στο ποσό των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ.

3. Ενώ, όμως, εκκρεμούσε η έκδοση αποφάσεων επί των αιτήσεων θεραπείας, στο ν. 4036/2012 προστέθηκε, με την παράγραφο 8 του άρθρου 44 του ν. 4235/2014 (Φ.Ε.Κ. Α'32), το άρθρο 49^α, με το οποίο θεσμοθετήθηκε η δυνατότητα άσκησης ένστασης κατά των αποφάσεων επιβολής προστίμων, που επιβάλλονται βάσει των άρθρων 9, 13, 45 και 49 του ν. 4036/2012. Ο ν. 4235/2014 τέθηκε σε ισχύ από την δημοσίευσή του, ήτοι την 11^η Φεβρουαρίου 2014.

4. Ακολούθως, η ως άνω εταιρεία, επικαλούμενη την προαναφερθείσα τροποποίηση του νόμου, υπέβαλε, κατά των ως άνω αποφάσεων που εκδόθηκαν επί των αιτήσεων θεραπείας και μείωσαν αντίστοιχα τα επιβληθέντα πρόστιμα, τις από 4.6.2014 ενστάσεις, βάσει του άρθρου 49^α του ν. 4036/2012, με αίτημα την ακύρωσή τους. Από το περιεχόμενο της από 4.6.2014 ένστασης κατά της απόφασης με αριθμό 6714/70671/29.5.2014 προκύπτει ότι σε αυτή περιλαμβάνονται περιληπτικά οι ίδιοι ισχυρισμοί που προβλήθηκαν με την πρώτη αίτηση θεραπείας. Επίσης, από το περιεχόμενο της από 4.6.2014 ένστασης κατά της απόφασης με αριθμό 6706/70650/29.5.2014 προκύπτει ότι οι λόγοι που προβάλλονται είναι ταυτόσημοι με αυτούς που προβλήθηκαν με την πρώτη αίτηση θεραπείας, ενώ δεν προβάλλονται νέα κρίσιμα πραγματικά στοιχεία, τα οποία προέκυψαν μετά την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης.

5. Κατόπιν των ανωτέρω, υποβλήθηκε το ερώτημα εάν νομίμως μπορεί να ασκηθεί ένσταση κατ' απόφασης του Υπουργού, που εκδόθηκε μετά την δημοσίευση του ν. 4235/2014 και αφορούσε απάντηση σε αίτηση θεραπείας που είχε υποβληθεί πριν τη δημοσίευση του ν. 4235/2014. Αν θεωρείται, δηλαδή, η απόφαση επί της αιτήσεως θεραπείας ως «αυτόνομη αναθεωρημένη απόφαση επιβολής διοικητικών κυρώσεων» και, επομένως, επιδέχεται ένσταση, αφού πλέον προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις, ή θεωρείται ότι με την αίτηση θεραπείας ο θιγόμενος εξάντλησε πλήρως τις δυνατότητες που του παρέχει η νομοθεσία για προσφυγή στη διοίκηση και έχει πλέον ως μόνη διέξοδο την προσφυγή στα διοικητικά δικαστήρια.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ.

6. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 9, στην παράγραφο 6 του άρθρου 49, όπως ίσχυε κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα και στο άρθρο 49^α του ν. 4036/2012 (Α' 8/27.1.2012), όπως το τελευταίο προστέθηκε με τη διάταξη της παραγράφου 8 του άρθρου 44 του ν. 4235/2014 (Α' 32/11.2.2014), ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 9 Διοικητικές κυρώσεις επί παραβάσεων σε θέματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

1. ... 2. ... 3. Όποιος εισάγει, παρασκευάζει προς εμπορία, εμπορεύεται, κατέχει, διαθέτει καθ' οιονδήποτε τρόπο, έστω και δωρεάν, ανταλλάσσει,

μεταφέρει, χρησιμοποιεί ή διαφημίζει μέσα στη χώρα φυτοπροστατευτικό προϊόν, για το οποίο δεν έχει χορηγηθεί άδεια διάθεσης στην αγορά ή η άδεια διάθεσης στην αγορά τού έχει ανακληθεί ή δεν έχει χορηγηθεί άδεια παράλληλου εμπορίου ή δεν έχει χορηγηθεί άδεια πειραματισμού, τιμωρείται με πρόστιμο από χίλια (1.000) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ. Τα εν λόγω φυτοπροστατευτικά προϊόντα δεσμεύονται και επανεξάγονται στη χώρα προέλευσης προκειμένου για χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή επιστρέφονται στο κράτος - μέλος αποστολής, προκειμένου για χώρες της Ε.Ε. ή καταστρέφονται. Οι δαπάνες βαρύνουν εξ ολοκλήρου τον κάτοχο των κατασχθέντων προϊόντων...».

«Άρθρο 49 Κυρώσεις επί παραβάσεων σε θέματα καταπολεμήσεων εντόμων και τρωκτικών σε κατοικημένους χώρους.

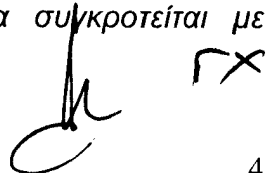
1. ... 2. ... 3. ... 4. ... 5. ... 6. Τα πρόστιμα επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μετά από εισήγηση της αρμόδιας αρχής. Η άδεια αφαιρείται με απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής...».

«Άρθρο 49^α Δυνατότητα ένστασης.

1. Κατά των αποφάσεων επιβολής προστίμων, σύμφωνα με τα άρθρα 9, 13, 45, και 49, εκτός αυτών που αφορούν παραβάσεις του άρθρου 38, και ενώπιον του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, οι παραβάτες έχουν το δικαίωμα υποβολής ένστασης. Η ένσταση κατατίθεται στη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής ή στη Διεύθυνση Αξιοποίησης Εγγειοβελτιωτικών Έργων και Μηχανολογικού Εξοπλισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κατά περίπτωση, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση των αποφάσεων επιβολής προστίμου.

Για τη συζήτηση των ενστάσεων συνιστάται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων τριμελής επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και στην οποία καθορίζονται η σύνθεση, οι ιδιότητες των μελών, ο τρόπος λειτουργίας και κάθε σχετικό θέμα.

2. Ειδικά για τη συζήτηση ενστάσεων κατά αποφάσεων επιβολής προστίμων για παραβάσεις του άρθρου 38 συνιστάται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων τριμελής επιτροπή, η οποία συγκροτείται με

απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και στην οποία καθορίζονται η σύνθεση, οι ιδιότητες των μελών, ο τρόπος λειτουργίας και κάθε σχετικό θέμα.

3. Οι επιτροπές των παραγράφων 1 και 2 συνέρχονται ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου τους και εισηγούνται στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μετά από εξέταση της νομιμότητας και της ουσίας των ενστάσεων, την ακύρωση εν όλω ή εν μέρει ή την τροποποίηση της απόφασης επιβολής προστίμου ή την απόρριψη της ένστασης.

Η απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων επί της ένστασης είναι οριστική, ανέκκλητη και εκτελεστή και κοινοποιείται, επί αποδείξει στον ενδιαφερόμενο.».

7. Περαιτέρω, στις παραγράφους 1, 2 του άρθρου 63 και στο άρθρο 72 του ν. 4235/2014, ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 63 Μεταβατικές διατάξεις.

1. α) Παραβάσεις που αφορούν στα άρθρα 1 έως 36, οι οποίες έχουν διαπιστωθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος και δεν έχουν εξετασθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και επιβάλλονται τα μέτρα συμμόρφωσης ως και διοικητικές και ποινικές κυρώσεις που προβλέπονται στα ανωτέρω άρθρα, εφόσον γι' αυτές δεν προβλέπονταν ηπιότερες κυρώσεις από αυτές που προβλέπει ο παρών νόμος.

β) Ενστάσεις κατά πράξεων επιβολής διοικητικών μέτρων συμμόρφωσης και κυρώσεων, που έχουν υποβληθεί και δεν έχουν εξετασθεί μέχρι την εφαρμογή του παρόντος νόμου, θεωρούνται ως υποβληθείσες και ασκηθείσες εμπρόθεσμα και εξετάζονται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 1 έως 36 του παρόντος.

2. Ειδικές διοικητικές ενστάσεις του άρθρου 11 του ν. 4056/2012, που έχουν υποβληθεί και δεν έχουν εξετασθεί μέχρι την εφαρμογή του παρόντος νόμου, θεωρούνται ως υποβληθείσες και ασκηθείσες εμπρόθεσμα και εξετάζονται σύμφωνα με το άρθρο αυτό, όπως τροποποιείται με την παράγραφο 7 του άρθρου 43 του παρόντος...».

«Άρθρο 72 Έναρξη ισχύος.

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εκτός αν άλλως ορίζεται στα επιμέρους άρθρα αυτού...».

8. Εξάλλου, στη διάταξη του άρθρου 24 του ν. 2690/1999 (Α' 45/9.3.1999) «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 24. Αίτηση θεραπείας - Ιεραρχική προσφυγή.

1. Αν από τις σχετικές διατάξεις δεν προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης της, κατά το επόμενο άρθρο, ειδικής διοικητικής, ή ενδικοφανούς, προσφυγής, ο ενδιαφερόμενος, για την αποκατάσταση υλικής ή ηθικής βλάβης των έννομων συμφερόντων του που προκαλείται από ατομική διοικητική πράξη μπορεί, για οποιονδήποτε λόγο, με αίτησή του, να ζητήσει, είτε από τη διοικητική αρχή η οποία εξέδωσε την πράξη, την Ανάκληση ή την τροποποίησή της (αίτηση θεραπείας), είτε, από την αρχή η οποία προΐσταται εκείνης που εξέδωσε την πράξη, την ακύρωσή της (ιεραρχική προσφυγή).

2. Η διοικητική αρχή στην οποία υποβάλλεται η, κατά την προηγούμενη παράγραφο, αίτηση οφείλει να γνωστοποιήσει στον ενδιαφερόμενο την απόφασή της για την αίτηση αυτή το αργότερο μέσα σε τριάντα (30) ημέρες, εκτός αν από ειδικές διατάξεις προβλέπεται διαφορετική προθεσμία.

3. Αν αρμόδια για την Ανάκληση ή τροποποίηση ή την ακύρωση είναι άλλη διοικητική αρχή, εκείνη στην οποία κατατέθηκε η αίτηση θεραπείας ή η ιεραρχική προσφυγή οφείλει να τη διαβιβάσει στην αρμόδια αρχή το αργότερο μέσα σε πέντε (5) ημέρες. Και στην περίπτωση αυτή, η γνωστοποίηση της απόφασης της αρμόδιας αρχής, στον ενδιαφερόμενο, πρέπει να γίνεται μέσα στην κατά την προηγούμενη παράγραφο προθεσμία.

4. Αν η πράξη ακυρωθεί, η υπόθεση επανέρχεται στην αρχή που εξέδωσε την πράξη, εκτός αν οι σχετικές διατάξεις προβλέπουν αρμοδιότητα της προϊσταμένης αρχής για την έκδοσή της.».

9. Ακολούθως, στην παράγραφο 5 του άρθρου 1 του ν. 1406/1983 (Α' 182) «Δικαιοδοσία Διοικητικών Δικαστηρίων», όπως το πρώτο εδάφιο αυτής αντικαταστάθηκε με το άρθρο 48 παράγραφος 4 του ν. 3900/2010 (Α' 213/17.12.2010), ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 1

1... 2. ... 3. ... 4. ... 5. Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων ε', η' και ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 702/1977 και της παραγράφου 4Α, οι διαφορές που προκύπτουν από την έκδοση διοικητικών πράξεων, οι οποίες αφορούν την επιβολή αποκλειστικά και μόνο προστίμου, εκδικάζονται, ως διαφορές ουσίας, από τα κατά τόπον αρμόδια διοικητικά πρωτοδικεία.

Εξακολουθούν να υπάγονται στην ακυρωτική αρμοδιότητα του Συμβουλίου της Επικρατείας οι διαφορές που προκύπτουν από πράξεις επιβολής προστίμου, τις οποίες εκδίδουν η Τράπεζα της Ελλάδος και οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές, εφόσον δεν προβλέπει άλλως η νομοθεσία τους.».

10. Τέλος, στο άρθρο 67 του ν. 2717/1999 (Α' 97/17.5.1999) «Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας», ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 67 Διακοπή της Προθεσμίας.

1. Η Προθεσμία για την άσκηση προσφυγής διακόπτεται, για μια μόνο φορά, με την άσκηση κάθε διοικητικής προσφυγής, πλην εκείνης που προβλέπεται από η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 63. Το κατά την προηγούμενη περίοδο αποτέλεσμα επέρχεται ακόμη και αν η διοικητική προσφυγή έχει απευθυνθεί σε αναρμόδιο διοικητικό όργανο. Η διάταξη της παραγράφου αυτής δεν έχει εφαρμογή κατά την εκδίκαση των φορολογικών εν γένει διαφορών.

2. Η Προθεσμία, η οποία διακόπτεται κατά την προηγούμενη παράγραφο, κινείται εξ αρχής από την πάροδο άπρακτης της Προθεσμίας που τυχόν τάσσει ο νόμος για απάντηση, αλλιώς από την πάροδο άπρακτων τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης ή από την τυχόν επίδοση, πριν περάσουν οι προηγούμενες προθεσμίες, της απάντησης για την απλή ή την ειδική διοικητική προσφυγή.».

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ.

Από την προεκτεθείσα αναφορά των οικείων διατάξεων, ερμηνευόμενων αυτοτελώς αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, λαμβανομένων υπόψη και συνεκτιμωμένων των νομολογιακών παραδοχών, και την υπαγωγή σε αυτές των πραγματικών περιστατικών που προκύπτουν από το σχετικό φάκελο, συνάγονται τα ακόλουθα:

11. Η νομιμότητα των διοικητικών πράξεων ελέγχεται, είτε από την ίδια τη Διοίκηση (εσωτερικός έλεγχος) είτε από τη δικαστική εξουσία. Ο διοικητικός

έλεγχος, ο οποίος πραγματοποιείται σε ένα «βαθμό δικαιοδοσίας», προηγείται του δικαστικού ελέγχου, όπως σαφώς συνάγεται από το άρθρο 63 του ν. 2717/1999. Στα πλαίσια του διοικητικού (εσωτερικού) ελέγχου της ατομικής διοικητικής πράξης, υποβάλλεται η, κατά το άρθρο 24 του ν. 2690/1990, αίτηση θεραπείας (άτυπη προσφυγή), υπό την προϋπόθεση ότι δεν προβλέπεται στη συγκεκριμένη περίπτωση η άσκηση της προβλεπόμενης, υπό του άρθρου 25 του ν. 2690/1999, ειδικής διοικητικής ή ενδικοφανούς προσφυγής. Εάν συντρέχει η ως άνω αρνητική προϋπόθεση, τότε η υποβολή της αιτήσεως θεραπείας είναι επιτρεπτή και, κατ' αρχήν, απρόθεσμη. Εκ του, κατ' αρχήν, απρόθεσμου χαρακτήρα της, προκύπτει ότι για την αίτηση θεραπείας δεν εφαρμόζεται ο κανόνας της «άπαξ ασκήσεως». Βεβαίως, η δυνατότητα υποβολής νέας αίτησης θεραπείας υφίσταται στην περίπτωση που η προσβαλλόμενη πράξη εκδόθηκε, είτε κατόπιν νέας έρευνας του πραγματικού της υπόθεσης (ΣτΕ 5017/2013, 1793/2007), είτε μετά από επίκληση νέων και κρίσιμων για την υπόθεση πραγματικών στοιχείων (ΣτΕ 3949/2001), είτε κατόπιν μεταβολής της αιτιολογίας της πράξης (ΣτΕ 1303/2001), είτε κατ' επανάληψη της διαδικασίας έκδοσής της (ΣτΕ 868/2001).

12. Η υποβολή της αίτησης θεραπείας, εφόσον λάβει χώρα εντός της προθεσμίας άσκησης της αίτησης ακύρωσης ή της δικαστικής προσφυγής ουσίας, διακόπτει την προθεσμία αυτή για τον οριζόμενο για την έκδοση της σχετικής πράξης χρόνο ή εάν δεν ορίζεται χρόνος για τριάντα ημέρες ή μέχρι την προγενέστερη κοινοποίηση ή πλήρη γνώση της απάντησης της Διοίκησης.

13. Περαιτέρω, στις διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 4036/2012, θεσπίζονται συγκεκριμένες διοικητικές κυρώσεις, που επιβάλλονται από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Τροφίμων, για εξειδικευμένες παραβάσεις, εκ μέρους φυσικών ή νομικών προσώπων, σε θέματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Κατά των αποφάσεων, δια των οποίων επιβάλλονταν οι εν λόγω κυρώσεις (πρόστιμα), δεν προβλεπόταν η δυνατότητα άσκησης ειδικής ή ενδικοφανούς προσφυγής. Το δικαίωμα αυτό θεσπίστηκε με το άρθρο 49^α, το οποίο προστέθηκε στον ως άνω νόμο με την παράγραφο 8 του άρθρου 44 του ν. 4235/2014 και άρχισε να ισχύει από τη δημοσίευσή του (11.2.2014) και, επομένως, καταλαμβάνει όλες

ΓΧ

τις εκδιδόμενες, μετά την 11.2.2014, αποφάσεις επιβολής κύρωσης (προστίμου). Συνεπώς, αποφάσεις, περί επιβολής διοικητικής κύρωσης του άρθρου 9 του ν. 4036/2012, που εκδόθηκαν πριν την ισχύ του άρθρου 49^α του ν. 4036/2012, μπορούσαν να προσβληθούν από το διοικούμενο –φυσικό ή νομικό πρόσωπο-, που υφίστατο βλάβη εξ αυτής, μόνο με αίτηση θεραπείας, απευθυνόμενη προς την αρχή που την εξέδωσε (Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων). Η εκδιδόμενη απόφαση, για την αίτηση θεραπείας, περατώνει τη διαδικασία ελέγχου της διοικητικής πράξης και ο διοικούμενος έχει, πλέον, τη δυνατότητα άσκησης προσφυγής ουσίας, ενώπιον του αρμοδίου Δικαστηρίου, υπό την προϋπόθεση ότι η προσφυγή του θα ασκηθεί εμπρόθεσμα, κατά τα ανωτέρω αναφερθέντα.

14. Με τις εκδοθείσες, κατά τα ανωτέρω, αποφάσεις του Αναπληρωτή Υπ.Α.Α.Τ. επί των αιτήσεων θεραπείας, με τις οποίες μεταρρυθμίστηκαν οι προσβληθείσες με αυτές αποφάσεις, μόνον ως προς το ύψος του επιβληθέντος προστίμου, εντός των πλαισίων που ορίζει η διάταξη του άρθρου 9 του ν. 4036/2012, χωρίς να μεταβληθεί η κρίση για την τέλεση της παράβασης, ολοκληρώθηκε ο διοικητικός έλεγχος των προσβληθεισών με την αίτηση θεραπείας διοικητικών πράξεων, οπότε, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 63 του ν. 2717/1999, αρχίζει η προθεσμία για την υποβολή των εν λόγω αποφάσεων σε δικαστικό έλεγχο, με την άσκηση προσφυγής ουσίας κατ' αυτών, ενώπιον του αρμοδίου Δικαστηρίου. Στην περίπτωση δε αυτή, προσβαλλόμενες πράξεις, είναι οι αποφάσεις του Αναπληρωτή Υπ.Α.Α.Τ., που εκδόθηκαν επί των αιτήσεων θεραπείας.

15. Τέλος, από τις μεταβατικές διατάξεις του ν. 4235/2014, προκύπτει ότι ρυθμίστηκαν ζητήματα σχετικά με εκκρεμείς ενστάσεις κατά αποφάσεων επιβολής άλλων κυρώσεων, που προβλέπονταν από διαφορετικές διατάξεις νόμων, ως ενδικοφανείς προσφυγές, στις οποίες προδήλως δεν μπορεί να ενταχθεί η κατά το άρθρο 24 του ν. 2690/1999 αίτηση θεραπείας.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ.

16. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, στο τεθέν ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα: Στ') γνωμοδοτεί, ομοφώνως, ως εξής: Οι αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εκδόθηκαν επί αιτήσεων θεραπείας του άρθρου 24 του Κώδικα Διοικητικής

Διαδικασίας, κατ' αποφάσεών του περί επιβολής, βάσει των διατάξεων του άρθρου 9 του ν. 4036/2012, κυρώσεων (προστίμων), δεν μπορούν να προσβληθούν, νομίμως, με την προβλεπόμενη, από το άρθρο 49^α του ν. 4036/2012, ένσταση, διότι δεν αποτελούν την απόφαση με την οποία επιβάλλεται το πρώτον η διοικητική κύρωση.

Θεωρήθηκε

Αθήνα, 08.12.2016

Ο Πρόεδρος του Στ' Τμήματος

Γ. Χαλκιάς

Ιωάννης – Κωνσταντίνος Χαλκιάς
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Θωμάς Κουρτέση
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.